

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energiemarkt en
Innovatie

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Datum 30 januari 2018
Betreft Betaalcapaciteit van de NAM

Ons kenmerk
DGETM-EI / 18017372

Bijlage
1

Geachte Voorzitter,

Naar aanleiding van het artikel in Trouw 'Shell zet de NAM op afstand - Wie draait er straks op voor de schade in Groningen?' is onduidelijkheid ontstaan over de betaalcapaciteit van NAM. In deze brief beschrijf ik op welke wijze wordt verzekerd dat NAM aan zijn verplichtingen zal blijven voldoen. Daarnaast zal ik ingaan op de aard van een 403-verklaring en zal ik beschrijven wat de consequenties zijn van het intrekken van deze verklaring in relatie tot de bekostiging van de afhandeling van de schade en de uitvoering van de versterking. Hiermee geef ik tevens uitvoering aan de toezegging aan het Kamerlid van Tongeren om nogmaals na te gaan dat de NAM ook in de toekomst aan haar financiële verplichtingen kan blijven voldoen.

NAM blijft betalen voor de schadeafhandeling en de uitvoering van de versterkingsopgave

Er mag geen twijfel bestaan bij gedupeerden in Groningen dat hun schade zal worden vergoed en dat er voldoende financiële middelen zijn om de versterkingsopgave uit te voeren, nu en in de toekomst. De financiële verantwoordelijkheid van de aandeelhouders voor NAM is altijd onderdeel geweest van het gasgebouw. Shell, ExxonMobil en ook NAM hebben zich als partners in het gasgebouw in de langjarige samenwerking met de Staat aan hun afspraken gehouden en zijn hun verplichtingen altijd nagekomen.

Shell heeft vandaag een verklaring gepubliceerd waarin zij deze afspraken nogmaals onderstreept en aangeeft dat NAM niet weg loopt voor haar financiële verantwoordelijkheden die samenhangen met de aardbevingen in Groningen, inclusief kosten die voortvloeien uit het nieuwe schadeprotocol. Shell is bereid daarvoor garanties af te geven. Shell geeft bovendien aan dat NAM bekend zal maken dat zij voorlopig geen dividend uitkeert aan haar aandeelhouders. Ik heb de verklaring bijgevoegd bij deze brief. Ik heb op basis hiervan en gelet op de ervaringen tijdens de langjarige samenwerking geen reden om te twijfelen aan het kunnen nakomen door NAM van haar verplichtingen.

De Staat, Shell en ExxonMobil zijn in gesprek over een herinrichting van het gasgebouw. In deze gesprekken zal worden verzekerd dat NAM ook in de toekomst bij toenemende kosten als gevolg van de aardbevingen en afnemende opbrengsten bij een verminderende gaswinning aan haar financiële verplichtingen zal blijven voldoen. Deze gesprekken verlopen constructief.

Intrekken 403-verklaring en effecten voor gedupeerden in Groningen

Iedere onderneming moet een jaarrekening opstellen zodat iedereen met wie de onderneming zaken doet kan nagaan hoe de onderneming ervoor staat. Met name voor leveranciers is dit van belang, maar ook voor bijvoorbeeld banken. Afhankelijk van de grootte van een onderneming zijn er specifieke eisen voor het opstellen en deponeren van de jaarrekening bij de Kamer van Koophandel.

Het is bij concerns met dochterondernemingen gebruikelijk om een geconsolideerde jaarrekening op te stellen. De financiële gegevens van de dochterondernemingen worden dan opgenomen in de jaarrekening van een andere rechtspersoon binnen dat concern, meestal de moederverenootschap. De dochterondernemingen zelf hoeven dan geen eigen jaarrekening meer te publiceren. Eén van de eisen daarvoor is het afgeven van een zogenaamde 403-verklaring waarin de rechtspersoon die de cijfers consolideert, verklaart zich hoofdelijk aansprakelijk te stellen voor de schulden voortvloeiend uit rechtshandelingen van de dochterondernemingen.

Tot vorig jaar deponeerde NAM geen eigen jaarrekening, maar werden de financiële gegevens van NAM geconsolideerd in de jaarrekening van Shell. Shell had vanaf 1985 een 403-verklaring voor NAM afgegeven. Naar aanleiding van de Europese transparantierichtlijn (2013/50/EU), waarin bepalingen zijn opgenomen die tot doel hebben de transparantie op betalingen aan overheden te verbeteren, heeft NAM aangegeven dat het voortaan een eigen jaarrekening publiceert. Shell heeft op 8 juni 2017 de intrekking van de 403-verklaring gedeponerd bij de Kamer van Koophandel en NAM publiceert inmiddels een eigen jaarrekening.

Een 403-verklaring heeft betrekking op schulden voortvloeiend uit rechtshandelingen (meestal contracten) en niet op wettelijke verplichtingen. De 403-verklaring van Shell noemt ook alleen schulden die voortvloeien uit rechtshandelingen. De aansprakelijkheid van Shell blijft bestaan voor schulden van NAM die voortvloeien uit rechtshandelingen van vóór de intrekking van de 403-verklaring.

De verplichting tot het vergoeden van aardbevingsschade ten opzichte van gedupeerden in Groningen, is een wettelijke verplichting van NAM. Die verplichting van NAM zelf wordt niet geraakt door de intrekking van de 403-verklaring. Op grond van de 403-verklaring van Shell, was Shell alleen

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energiemarkt en
Innovatie

Ons kenmerk
DGETM-EI / 18017372

aansprakelijk voor schulden van NAM uit rechtshandelingen en niet voor wettelijke verplichtingen van NAM. De mogelijkheid voor gedupeerden in Groningen om hun schade vergoed te krijgen, verandert dus niet door de intrekking van de 403-verklaring.

Eric Wiebes
De Minister van Economische Zaken en Klimaat